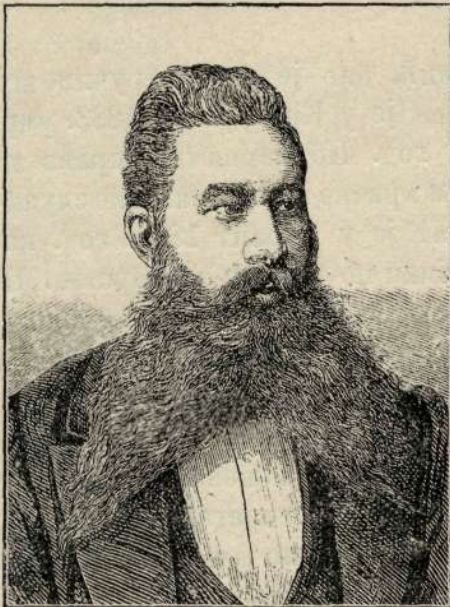

VLADOJE KEREŠKENJI

[1845-1876].

O čovjeku, koji je već u svojoj dvadeset i šestoj godini postao županijski nadšumar zagrebačke županije, u svojoj tridesetprvoj godini *osnivač i prvi tajnik Hrvatsko-Slavonskog Šumarskog Društva*, te koga je već podkraj iste godine zatekla nagla i neumitna smrt — teško je pisati. Teško stoga, što je sav njegov vijek od svršetka stručnih nauka pa do ulaska u napon svoje fizičke i duševne snage veoma kratak. O običnom čovjeku, koji bi se u toj starosti jedva razvio do potpune samosvijesti, ne bi bilo što da se kaže. O Kereškenjiju, koji nije imao ni vremena da ono, što je zasnovao, i izvede, mora se govoriti samo s poštovanjem, jer živa vatra njegovog šumarskog htijenja digla se visoko a njegova volja za rad zahvatila je široko.

Svi mi — a malo nas je danas već na broju¹⁾ — koji smo s njime dolazili prigodom različitih uredovanja i susretaja u lični doticaj, bili smo tako obuzeti čarom njegove osobnosti, tako osvojeni njegovim temeljitim rješavanjem stručnih zadataka, da smo mu jednodušno već tada dosudjivali odlučni utjecaj na razvoj šumarskih prilika naše budućnosti. Pored toga što je sigurno vladao sa tehničkim dijelom struke, posjedovao je pokojnik posve zasebni organizatorni talenat. Njegova susretljiva ljubežljivost, njegova gotovost, da mladjem sudrugu pruži stručnu ruku pomoćnicu, da savjetom priskoči, gdje je prijetila opasnost — bili su tek izljevi njegove duševne premoći. Kao takav posvetio je osobitu brigu *brzom i shodnom uređenju općinskih šuma* izradbom zbijenih gospodarskih osnova za stare, jednolične hrastike, koje su tada urbarski sudovi sve to brže općinama dosudjivali i predavali. Rasprave oko *osnivanja i uređivanja šumsko-upravnih kotareva* okupljale su ga posvema. Već u onim godinama zanosio se mislima o samostalnosti i nezavisnosti *šumske uprave, o akademskom stručnom obrazovanju, o novom zakonu o šumama*. Kolike li smjelosti za tadanje varmedjijske dane!

¹⁾ Pisac je jedan od onih prvih radnika Hrvatsko-Slavonskog šumarskog društva, koji još i danas vrlo živo saradjuje i u upravi današnjeg našeg Udruženja. *Uredništvo*.

Jedva da je savio porodično gnijezdo, tek je ugledao plod svoga rada — Hrvatsko Slavonsko-Šumarsko Društvo, nestalo je ubrzo — njega samoga i njegove porodice. Drugoga prosinca 1876. pala je Kereškenjiju kap na putu iz njegovog stana u ured. Ta nesreća odjeknula je bolno cijelim tadanjim Zagrebom, u kojem je pokojnik bio poznat i kao ličnost, markentna svojom otmjenom vanjštinom, a naročito u Šumarskom Društvu, koje je on ostavio u starosti od — ne puna dva mjeseca.

Da se uzmogne ispravno ocijeniti veličina gubitka, što ga je pretrpilo domaće šumarstvo smrću Kereškenjijevom sedamdesetih godina minulog stoljeća, evo što kaže njegovo rođeno čedo prvi broj Šumarskog Lista od 1. siječnja 1877.

„Svaki se od nas već po više puta rastužio slušajući skoro danomice, gdje nam crna sudba trga iz naše sredine muževe, koji svojim neumornim plodnim radom zavrijediše priznanje svojih drugova i opće poštovanje. Koliko više moradosmo se rastužiti mi, kad čusmo, da šumarska struka izgubi Vladoja Kereškenjija, nadšumara županije zagrebačke i tajnika Hrvatsko-Slavonskog Šumarskog Društva. Izgubismo jednog od najvršnjih i najmarljivijih stručnjaka, koji posvetivši sav svoj život struci šumarskoj te radeći neumorno nastojaše, pun žarkog rodoljuba, da podigne narodno blagostanje i da promakne naš kulturni razvoj. *O život i rad Vladoja Kereškenjija tijesno je povezano uredjenje našeg domaćeg šumarstva, počeci naše strukovne literature i s osnivanje Hrvatsko-Slavonskog Šumarskog Društva.* Zato neka nam bude dozvoljeno da se osvrnemo na nj u nekoliko kratkih crta.

Vladoje Kereškenji rodio se 1. rujna godine 1845. na svom obiteljskom dobru Vidovec, nedaleko Varaždina. Svoje djetinjstvo probavi u krugu roditelja. Svršivši osnovnu školu podje na varaždinsku gimnaziju. Već tada probudi se u njem osobita ljubav k prirodi i rodi se želja da odabere za životni cilj takovu struku, kojom bi mogao zadovoljiti svoju mladjahnu žudnju. To i bijaše uzrokom, da je svršivši gimnazijalne nauke odlučio da se posveti šumarstvu. Tako on dodje (1862) na novo ustrojeno Više Gospodarsko-Šumarsko Učilište u Križevce, gdje svrši (1864) gospodarstvo i šumarstvo sa vrlo dobrim uspjehom. Svršivši nauke, proputoya veći dio Slavonije, da se upozna sa raznim šumarskim prilikama te bude još iste godine imenovan šumarskim vježbenikom kod miholjačkog vlastelinstva. Zasvjedočivši svojim radom potpunu sposobnost bude tri mjeseca kasnije imenovan šumarom u Čadjavici odnosno Šljivoševcima. Kao šumar miholjačkog vlastelinstva došao je u lični kontakt sa svojim šumarnikom glasovitim Adolfom Danhelowsky-jem. Ovaj zamjetivši Kereškenjijevo oduševljenje za struku, vrlo ga zavoli te stane nastojati oko njegovog strukovnog usavršivanja. Danhelowsky mu posta drugim učiteljem, kojega se pokojnik vazda sa osobitim štovanjem i zahvalnošću sjećao. Radeći i stručno se obrazujući osta pokojnik kod miholjačkog vlastelinstva sve do godine 1871., kadno se u nas poče uvadjeti institut županijskih nadšumara. Zaželi i on, da svojim znanjem i iskustvom posluži domovini i da svoj trud uloži u sveopću korist, te bude iste godine, na preporuku svoga šumarnika, imenovan za nadšumara u županiji zagrebačkoj. Time on preuze velike i tegotne dužnosti. Onda je tek počelo uredjivanje općinskih šuma, koje su putem segregacije postajale pravom narodnom imovinom. Bez ikakvog

šumarskog osoblja, uz ponestatak skoro svih potrebitih sredstava, započe pokojnik svoju djelatnost i boreći se s različnim nepredvidjenim zaprijetkama, položi u svom području temelj budućem razvitku našeg šumarstva. S vremenom budu postavljeni kotarski šumari i naše domaće šumarstvo poče se sve pomalo razvijati.

Tvrdo uvjeren, da bi od velike koristi bilo, kad bi se svi domaći šumari udružili, zamisli sa drugom Vatroslavom Fačkijem *osnovati odnosno obnoviti naše najstarije šumarsko društvo (1846)*, u kojem bi se okupili svi domaći šumari, da uzomgnu međusobnim poticanjem i uzajamnim dogovorom uspješnije raditi oko unapredjenja svoje struke. Prigodom drugoga sastanka izabran je odbor sa zadaćom, da pripravi sve, što bi bilo potrebno za osnivanje šumarskog društva. No zapravo je on na svojim ledjima iznio sav pripravn rad za prvu glavnu skupštinu (18. i 19. listopada 1876.). I najveći dio rezolucija, prihvaćenih na prvoj glavnoj skupštini, naročito o samostalnosti i nezavisnosti šumarskih ureda od političkih oblasti, zatim o ustrojenju šumarske akademije u Zagrebu, potječe iz pera pokojnikova. Prva velika skupština, znajući cijeniti velike zasluge pokojnikove po Društvo, izabra ga *jednoglasno tajnikom* te mu *povjери uređjivanje svog organa*. Nu providnost mu ne dosudi, da dočeka prvi broj društvenog organa, da se uzraduje prvom uspjehu svoga neumornoga rada.

Vladoje Kereškenji još je kao šumar u Slavoniji postao članom ispitnog povjerenstva za šumarsko i lugarsko osoblje. To ga ponuka na sabiranje gradje za „*Opće Šumarstvo*“, koje izda godine 1873. u Zagrebu. Kereškenjijevo „*Opće Šumarstvo*“ prvo je poveće djelo u našoj literaturi pisano narodnim jezikom, koje obuhvata sve grane šumarstva, a namijenjeno je onima, koji se žele upoznati sa elementima šumarske znanosti. No pored toga sabirao je pokojnik gradju za daljnje izdavanje stručnih knjiga, kako svjedoče rukopisi, koji su se našli u njegovoj ostavini.

Kao nadšumar bijaše pokojnik u svojoj praksi vrlo revan i točan u vršenju svojih dužnosti. Svoje podčinjeno osoblje bez prekida je podsticao na rad, te bi mu u svem i svaćem svojim primjerom prednjačio. U pitanjima općinske imovine bio je pokojnik uvijek na strani naroda, a to mu je pribavilo opće povjerenje i poštovanje. Koliko je bila cijenjena njegova stručna vještina, svjedoči činjenica, da je učestvovao kod segregacije Gjurgjevačke Imovne Općine.

Tadanja vlada pozivala ga je često na ankete u predmetima šumarstva. Godine 1872. imenovan je članom odbora za bečku svjetsku izložbu.

Tko je poznavao Vladoja Kereškenjija, poznavao je čovjeka krasnih duševnih vrлина. Njegovo strukovno znanje, njegovo mnogostruko iskustvo, njegova neumorna radinost i postojanost, njegova plemenita iskrenost i njegovo žarko rodoljublje bijahu mu jedina pomagala, pomoću kojih je on osnovao Hrvatsko-Slavonsko Šumarsko Društvo.“

Šumarstvo izgubilo je prerano u njem jednoga od najzaslužnijih i najvršnjih strukovnjaka, domovina vjerna i odana sina, a križevački zavod jednog od najmarljivijih pitomaca. *Naše Udruženje treba da sa naročitim pijetetom danas spomene ime Vladoja Kereškenjija. Jer zgrada čiju pedesetogodišnjicu mi danas slavimo, zapravo je njegovo djelo*